

Opracowano na podstawie podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz programu nauczania - *“Podróże w czasie. Program nauczania historii w szkole podstawowej w klasach IV–VIII”*. Autor: Robert Tocha. Dla klasy 5 szkoły podstawowej.

Wymagania edukacyjne z historii dla klasy 5

Ocena	Wymagania
Dopuszczający	Uczeń poprawnie wykonuje proste zadania odtwórcze i rozpoznaje podstawowe fakty historyczne: • Wymienia najważniejsze cywilizacje starożytne. • Rozpoznaje pojęcia: politeizm, monoteizm, islam, feudalizm, stan społeczny, rozbięcie dzielnicowe. • Wskazuje na mapie Egipt, Grecję, Rzym, Bizancjum oraz ziemie polskie. • Rozpoznaje podstawowe osiągnięcia starożytnych cywilizacji. • Wymienia najważniejszych władców Polski okresu piastowskiego. • Wskazuje podstawowe cechy stylu romańskiego i gotyckiego. • Umiejscawia w czasie najważniejsze wydarzenia związane z dziejami Polski w średniowieczu.
Dostateczny	Uczeń wykazuje zrozumienie podstawowych faktów i procesów historycznych: • Wyjaśnia różnice między koczowniczym i osiadłym trybem życia. • Charakteryzuje systemy wierzeń starożytnego Egiptu, Grecji, Rzymu i Izraela. • Wyjaśnia różnicę między politeizmem a monoteizmem. • Opisuje organizację społeczeństwa i system sprawowania władzy w Egipcie, Atenach i Rzymie. • Przedstawia okoliczności narodzin chrześcijaństwa i islamu. • Charakteryzuje społeczeństwo średniowieczne oraz instytucje systemu lennego. • Wyjaśnia rolę Kościoła w życiu średniowiecznej Europy. • Przedstawia okoliczności chrztu Polski oraz rozwój państwa pierwszych Piastów. • Opisuje przyczyny i skutki rozbięcia dzielnicowego. • Charakteryzuje najważniejsze wydarzenia związane z panowaniem Kazimierza Wielkiego oraz unią polsko-litewską.
Dobry	Uczeń analizuje związki przyczynowo-skutkowe oraz porównuje zjawiska historyczne: • Porównuje osiągnięcia cywilizacji starożytnych w dziedzinie nauki, prawa, architektury i kultury. • Wyjaśnia wpływ cywilizacji muzułmańskiej na rozwój Europy. • Dostrzega różnice między chrześcijaństwem wschodnim i zachodnim.

	• Charakteryzuje relacje między władzą królewską, cesarską i papieską w średniowieczu. • Porównuje warunki życia w średniowiecznym mieście i na wsi. • Wyjaśnia znaczenie kultury rycerskiej i miejskiej. • Analizuje przyczyny kryzysu i odbudowy monarchii piastowskiej. • Charakteryzuje proces zjednoczenia ziem polskich na przełomie XIII i XIV wieku. • Wyjaśnia znaczenie relacji polsko-krzyżackich dla rozwoju państwa polskiego. • Analizuje rozwój monarchii stanowej oraz wzrost znaczenia stanu szlacheckiego.
Bardzo dobry	Uczeń samodzielnie analizuje procesy historyczne oraz formułuje wnioski: • Ocenia znaczenie osiągnięć cywilizacji starożytnych dla rozwoju kultury europejskiej. • Analizuje znaczenie chrześcijaństwa i islamu w dziejach świata. • Wyjaśnia wpływ Kościoła na kulturę i życie codzienne średniowiecznej Europy. • Ocenia skutki rozbicia dzielnicowego dla rozwoju państwa polskiego. • Analizuje znaczenie chrystianizacji Polski dla jej pozycji politycznej i kulturowej. • Ocenia dokonania Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego. • Wyjaśnia przyczyny i następstwa unii Polski z Wielkim Księstwem Litewskim. • Formułuje wnioski dotyczące przemian społecznych, politycznych i gospodarczych zachodzących w Polsce i Europie średniowiecznej.
Celujący	Uczeń dokonuje pogłębionej analizy wydarzeń i procesów historycznych oraz wykorzystuje wiedzę do interpretacji zjawisk historycznych: • Ocenia długofalowy wpływ cywilizacji starożytnych na rozwój współczesnej Europy. • Analizuje znaczenie Bizancjum i świata islamu jako ośrodków kultury, nauki i wymiany cywilizacyjnej. • Porównuje różne modele organizacji społeczeństw i sprawowania władzy w starożytności oraz średniowieczu. • Ocenia rolę Kościoła i religii w przemianach społecznych oraz kulturowych średniowiecza. • Formułuje wieloaspektowe oceny dotyczące procesów państwowotwórczych w Polsce piastowskiej. • Analizuje znaczenie unii polsko-litewskiej oraz relacji polsko-krzyżackich dla rozwoju państwa polskiego. • Łączy wydarzenia historyczne zachodzące w Polsce i Europie, wskazując ich wzajemne zależności i długofalowe skutki.